

Titel: Kapitel XXVIII.

Citation: "Kapitel XXVIII.", i *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r04-shoot-chptrd1e34253/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

ved Landsretsdømmen, jvf. § 335, sidste Punktum. Dette sidste udelukker i øvrigt ikke Hensørelse under en strengere Straffebestemmelse. Har Tiltalte f. Eks. indanlet en ham for simpelt Tyveri idømt Forbedringshusstraf, under Paaberaabelse af, at Straffen er uforholdsmæssig streng (§ 320 Nr. 5), vil Højesteret — forjaavdit Sagen ikke er en Rævningssag, i hvilken Erklæringen ligger paa simpelt Tyveri — i Medfør af nærværende Paragrafs Nr. 1 kunne statuere, at det i Landsretsdømmen som bevis antagne Forhold rettelig bør karakteriseres som Andend, og den idømte Forbedringshusstraf derfor opretholdes.

Mobfætningsvis ligger i Paragraffen, at Højesteret:

- 1) i Tilfælde, hvor Tiltalte er strifunden, og hvor Dømmen kun paaanles af Formalkitsgrunde, overhovedet ikke kan bekræftige sig med andet end den eller de paaberaabte Rettergangsfejl, og
- 2) i Tilfælde, hvor Tiltalte er domfældt, og hvor Dømmen kun paaanles af Formalkitsgrunde, ikke kan indlade sig paa nogen Prøvelse af, om Straffeloven er urigtig anvendt, forjaavdit Fejlen i saa Fald har virket til Fordel for Tiltalte, eller om den idømte Straf er uforholdsmæssig lav.

§ 335.

Forjaavdit der foreligger nogen af de i § 328 omhandlede Omstændigheder, kan Højesteret selvfølgelig paa et hvilket som helst Stadium afbryde Forhandlingerne og i Stedet for at indlade sig paa Realiteten afvise Sagen.

Ved nærværende Paragrafs Slutningspunktum skal bemærkes, at den deri indeholdte Regel kan nødsjage Højesteret til at gaa under vedkommende Strafferammes Minimum. En Mand er f. Eks. dømt til Fængsel paa Vand og Brød i 2 × 5 Dage for Bedrageri, men appellerer denne Dom til Højesteret, der imidlertid henfører den af ham begaaede Handling som Faldt under Straffelovens § 268, hvis Minimum er 4 × 5 Dages Vand og Brød; han vil da ifldestomindst kunne idømmes 2 × 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød. Anklagemagten bør derfor i Tilfælde, hvor et saadant Resultat kunde bekygtes, sørge for, at Sagen ogsaa paaanles til Stade for Tiltalte. — Den her givne Regel maa analogisk anvendes, hvor Sagen er indanlet af Overanklageren til Fordel for Tiltalte.

Kapitel XXVIII.

Paaanke af Domme, affagte af Underretterne.

Nærværende Kapitel har bibeholdt det i det tidligere Forslags tilsvarende Kapitel indeholdte Hovedprincip, nemlig at Appellen af Underretsager kan udtrækkes til en fuldstændig ny Prøvelse af Sagen, under hvilken Umiddelbarhedsprincippet gennemføres, saavdit Retten finder det fornødent.

Medens saaledes nærværende Kapitel i Hovedsagen fastholder det tidligere Forslags Regler, gøres der paa den anden Side forskellige væsentlige Afvigelser med Hensyn til Enkelthederne. Disse bestaa navnlig i følgende: Afgangen til gennem Appel at bringe Spørgsmaal frem til Prøvelse for Landsretten er betydelig videre efter nærværende Udkast (jvf. dettes § 337), end efter det tidligere Forslag (jvf. dettes § 397). Man har i saa Henseende været ledet af den Betragtning, at selv den korteste Fængselsberøvelse for Enhver, der hidtil er ustraffet, er en Sag af saa alvorlig Betydning, at han bør have Adgang til at bringe Spørgsmaalet frem til fornøyet Prøvelse for en kollegialt sammensat Ret, samt at selv med Hensyn til professionelle Lovovertrædere en Straf, som f. Eks. Tvangsarbejde, der let kan involvere vanskelige Spørgsmaal om et Tilholds Lovlighed eller Vedkommendes Ret til overhovedet at være her i Landet, kan være af saadan Betydning, at Appel ikke bør afstøres, og det saa meget mindre, som det Gode, der ganske vist vilde være vundet ved at befri Landsretten for de mangfoldige simple Betler-, Vøsgænger- og lignende Sager, alligevel kun i meget ufuldkommen Grad vil naas ved den i det tidligere Forslag indeholdte 30 Dages Begrænsning, idet Straffen i Gentagelsetilfælde meget let vil overtræde denne Grænse, medens der paa den anden Side ikke kan være Tale om at sætte Grænsen endnu højere. Hertil kommer endvidere, som et Moment af særlig Betydning, at den nu gældende Ret hjemler en meget vidtgaaende Appeldgang, og, medens der vel ingen Tvivl kan være om, at den vide Adgang til dobbelt Appel (først til Overretten, saa til Højesteret) bør begrænses, vilde det let føles som et altfor radikalt og som et misligt Skridt, om man i større Omfang helt vilde afstøre Appel.

Samtidig med saaledes at udvide Afgangen til at appellere Politisager, har man dog ønsket at fremhæve, at saadan Afskæ-

malt kun bør angaa Retsspørgsmaal eller Strafubmaalingen, idet normalt kun disse og ikke Bevisspørgsmaalet vil frembyde virkelig Tvivl, og Appeladgangen ikke bør benyttes til at forhale en saadan mindre betydelig Sag til Besvær for Vidner og andre, der vilde blive nødte til at møde paany. Afgang til at paaante Politifager med Hensyn til Bevisspørgsmaalet er derfor i § 338 Nr. 2 gjort afhængig af en særlig Tilladelse fra Landsretten.

Der er endvidere ikke fundet tilstrækkelig Grund til, som stet i det tidligere Forslags § 398, at gøre Appel af Politifager fra det Offentliges Side afhængig af Begæring fra Politimesteren. — Fremdeles er der, forsaavidt angaar almindelige Underretssager, med Hensyn til hvilke der fra den ene Side rejstes Anke, som ikke omfatter Bevisbedømmelsen, givet Modparten Ret til, uanset Appelfristens Udløb, at paaante Dommens Afgørelse af Bevisspørgsmaalet, naar dette gøres inden 4 Dage efter Modtagelsen af Anke-Bevædelser. Det kan jo f. Eks. tænkes, at en Tiltalt af Underretten vel er anset for at have foretaget en vis Handling, men af Rettsgrunde er frikendt, og at Overanklageren derefter paaanrer Underrettens Afgørelse af Retsspørgsmaalet. Der bør da naabart gives Tilladelse, der paaistaar stet ikke at have foretaget den paaagældende Handling, Afgang til at forsvare sig i Appellinstansen ogaa paa dette Punkt. Naar en tilsvarende Regel ikke er givet for Politifager, er dette begrundet paa, at Appel af Bevisspørgsmaal i disse Sager overhovedet ikke kan finde Sted uden Landsrettens Tilladelse, og Landsretten kan da samtidig med at tage Bestemmelse herom, eventuelt i Henhold til § 324 dispensere fra Ankefristen.

Den Afgang til selv at fastsætte de Former, hvorunder Forhandlingerne skulle foregaa, som i § 332 er indbrømt Højesteret, er ikke givet Landsretten, blandt andet fordi der for dennes Vedkommende allerede i Kapitel XXII findes alt fornødent, saaledes at der i det hele kun behøves en Henvisning dertil (jfr. § 340, 2det Stykke).

Endvidere er Virkningen af Tiltaltes Udeblivelse mindre streng efter nærværende Udlagt (jfr. § 340, 3dje Stykke, og § 344, 2det Stykke) end efter det tidligere Forslag (jfr. § 399, 2det Stykke, og § 401).

Endelig er det en Selvfølge, at de i det foregaaende Kapitel gjorte Forandringer som Følge af de til dette gjorte Henvisninger ogaa faa Betydning for nærværende Kapitel.

Med Hensyn til Kapitlets enkelte Paragraffer skal følgende bemærkes:

§ 338.

Afvigelserne fra de i §§ 318—26 indeholdte Regler, bestaa navnlig i følgende: Reglerne om Begrænsningen af Ankegrundene efter § 320, Nr. 4 — om Nr. 2 og 3 bliver her selvsølgelig overhøvedet ikke Spørgsmaal — og sidste Stykke modificeres ved § 338, Nr. 2. Det i § 322, 1ste Stykke, ommeldte Krav paa Ankebevædelser kan efter Omstændighederne, ifølge § 342, 2det Stykke, fyldestgøres ved Ankestriftets Fortyndelse, idet der, naar Anken omfatter Bevisbedømmelsen, skal udfærdiges og forlyndes Ankestrift og ikke Berømmelse og Raadgivning, ganske som i de Sager, der i første Instans indbringes for Landsretten (jfr. §§ 216, 217, 225 og 226).

Den i § 323 gjorte Afgang til mundtlig Fremsettelse af Ankebevædelser er ubdødet ved § 338, Nr. 1, hvorhos der i sidnævnte Paragrafs Nr. 4 er givet en særlig Frist for Fremsettelse af Ankebevædelser og Ankebegrundelse i de Tilfælde, hvor Appeladgangen beror paa Landsrettens særlige Tilladelse. Den i § 325 paabudte Ankebegrundelse bortfalder ifølge § 338, Nr. 3, naar Anken omfatter Bevisbedømmelsen (jævnfør derhos det nye omtalte med Hensyn til Fristen for Ankebegrundelsens Fremsettelse). Om den i § 326, 2det Stykke, ommeldte Afgang til Suspension af Straffuldhedelsen tages ved Landsrettens Beslutning enten af Landsretten selv eller af dennes Formand i Henhold til § 340, 2det Punktum, jfr. § 329, 2det Stykke, og § 341, 1ste Stykke, jfr. § 230.

§ 340.

Medens § 341 giver Regler for den fuldstændige Appel fra Underret til Landsret, indeholder nærværende Paragraf Regler om den Appel, der ikke omfatter Bedømmelse af Beviserne for Tiltaltes Skyld, altsaa en Appel, ensartet med den, der kan finde Sted fra Landsret til Højesteret, hvorfor der i det hele kan henvises til de derom gældende Regler. De Afvigelser, der bliver Tale om, bestaa nærmest kun i følgende:

Om en ubetinget Bestikkelse af Forvarer, saaledes som forudsat i § 329, bliver der her ikke Tale, jfr. Henvisningen til § 40 i nærværende Paragrafs 3dje Stykke. De Pligter, der i § 330 ere paalagte henholdsvis Rigsanklager og Forvarer med Hensyn til ny

Bevisers Optagelse, ere ifølge nærværende Paragrafs 1ste Stykke i det hele paalagte Overanklageren. I Stedet for § 331, 2det Stykke træder § 340, 3dje Stykke.

De Afvigelser, der fremkomme fra Reglerne i Kapitel XXII, bestaa navnlig i følgende:

I Stedet for Reglerne i § 233 og 234 om Virkningen af Tiltaltes Udeblivelse træde Reglerne i nærværende Paragrafs 3dje Stykke. Reglen i 2det Punktum af § 240 modificeres ved nærværende Paragrafs 2det Stykke, 1ste Punktum; for § 242 og de nærmest paafølgende Paragraffer vil der normalt ikke være Anvendelse; § 256 bliver, forsaavidt angaar Beviserne for Tiltaltes Skyld, uden Anvendelse, da disse slet ikke skulle forelægges Landsretten; endelig indskrænkes de i § 257 dragne Grænser hertil og ved selve Anken, jævnført med Reglerne i § 334.

Da den i 3dje Stykke indeholdte Regel om Afgang for Retten til at afvise Anken, naar Tiltalte ikke møder, blandt andet ogsaa er betient til at virke som et Tvangsmiddel mod Tiltalte for at hindre, at han ved Udeblivelse forvolder de i Sagen deltagende overflødig Ulejlighed, maa den Tiltalte, der ikke netop kan godtgøre en gyldig Undskyldningsgrund (jfr. § 363, 3dje Stykke) være ubeløstet fra paany at indbente Sagen. Derimod vil han i Henhold til § 346 kunne paaføre Landsrettens Afvisningsendelse til Højesteret. Hvor Landsretten imidlertid har Grund til at anse Tiltaltes Udeblivelse som undskyldelig, kan den naturligvis vælge at udjætte Sagen i Stedet for at afvise den.

§ 341.

Den Behandling, der her skal finde Sted, er en selvstændig ny, selvstændig Behandling af Sagen i dens Helhed og ikke en Prøvelse af Underrettens Behandling. Om Underrettens Behandling lider af formelle Fejl, er derfor for saa vidt ligegyldigt. Endvidere er det klart, at, hvor Tiltalte af Underretten under et er domfældt for flere Forbrydelser, maa samtlige disse paany frembringes for Landsretten, da denne ellers er ude af Stand til at fastslutte det rette Strafbeløb. En anden Sag er, at, hvor Anken netop er foranlediget ved Fejl, der kun berøre enkelte Dele af Underrettsforhandlingen, vil Behandlingen for Landsretten eventuelt kunne simplificeres jfr. § 344, 1ste Stykke.

Er Tiltalte ved Underretten helt eller delvis frifunden, maa det haa Overanklageren frit for i Henhold til Principperne i § 28 kun at indbente en Del af Anklagepunkterne

for Landsretten og i øvrigt frasalbe Forsøgning.

De Afvigelser fra Reglerne i Kapitel XXII, XXIII og XXIV, hvorom der bliver Tale, bestaa navnlig i følgende:

Med § 216 jævnføres § 342. I øvrigt vil der intet være til Hinder for i Kraft af § 61 at forene en Appellag efter § 341 med en direkte for Landsretten hørende Sag, enten fra først af, eller i Kraft af § 218; med §§ 219 og 220 jævnføres § 343. De i § 221 og andre Steder i de nævnte Kapitel givne Regler om Rævninger blive selvfølgelig uanvendelige, da Rævnings Medvirken, som tidligere omtalt, overhovedet kun kan finde Sted i Sager, der fra først af indbringes for Landsretten. Med § 228 jævnføres § 343, 2det Stykke. Reglerne om Udeblivelse i §§ 233 og 234 modificeres ved § 344, 2det Stykke, jfr. Bemærkningen til § 340, 3dje Stykke. Med §§ 243-48 jævnføres § 344, 1ste Stykke. Med § 257 jævnføres § 341, 2det Stykke, hvorom gælder samme Bemærkning som ovenfor gjort ved § 335, sidste Punktum.

§ 345

raader Ved paa den ofte paalagte Mangel i den gældende Ret, at klare og i og for sig ubetydelige Sager føres op gennem 3 Instanser, blot fordi Tiltalte ønsker at træffe Afgørelsen i Langdrag. Det ligger i Hensigten til Kapitel XXVII, at den i Medfør af nærværende Paragraf indtagesesvis tilladte Anke til Højesteret ikke kan omfatte Spørgsmaalet om Beviset for Tiltaltes Skyld.

Kapitel XXIX.

Kære til Højere Ret.

Quod der her kaldes Kære, er det samme, som i det tidligere Forslag kaldtes Behøring. Dette Instituts Hjemme er at aabne Parterne Afgang til paa en let og hurtig Raade at bringe den underordnede Rettskendelser og andre Beslutninger, frem til særskilt Prøvelse for overordnet Ret. Denne Kæreadgang maa dog undergives en vis Begrænsning, ligesom Kære ikke ubetinget kan virke suspenderende, idet Agangen i modsigelse kald kunde misbruges til afløns Hindren eller Forhalen af Sagen, jfr. i saa Henseende § 346 og § 347, sidste Punktum. Den Fremgangsmaade, der skal følges ved An-